

AIZKRAUKLES NOVADS

Zemgale

Zemgales plānošanas reģions

Zemgales statistikas reģions

“Vieta, kur gaismā Daugavā dzimst”

Aizkraukles novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Zemgales plānošanas reģionā. Aizkraukles novada kopējā platība ir 102,5 km², un to veido Aizkraukles pilsēta (novada administratīvais centrs) un Aizkraukles pagasts. Novads robežojas ar četrām pašvaldību teritorijām – Jaunjelgavas, Skrīveru, Kokneses un Ogres novadu. Aizkraukles novada kaimiņu pašvaldības ietilpst Zemgales un Rīgas plānošanas reģionos. Pirms 2010. gadā notikušās administratīvi teritoriālās reformas Aizkraukles rajonā ietilpa arī Skrīveru, Kokneses un Sērenes pagasts. Aizkraukles novadā 2019. gada sākumā dzīvoja 8 571 iedzīvotāju, no kuriem lielākā daļa izvietojusies Aizkraukles pilsētā.

Attālums no Aizkraukles pilsētas līdz Rīgai ir 90 km, novadu šķērso Daugava – lielākā daļa novada teritorijas izvietojusies Daugavas labajā krastā, bet neliela daļa atrodas upes kreisajā krastā. Aizkraukle atrodas pie valstiski nozīmīga transporta koridora, kurā ietilpst maģistrālā dzelzceļa līnija Rīga–Krustpils–Rēzekne–Maskava ar atzaru Krustpils–Daugavpils–Vitebska un starptautiskas nozīmes automaģistrāle Rīga–Jēkabpils–Daugavpils–Vitebska ar atzaru Jēkabpils–Rēzekne–Maskava.

Aizkraukles novada galvenās nozares ir enerģētika, apstrādes rūpniecība, tirdzniecība, būvniecība un lauksaimniecība. Ģeogrāfiskais novietojums nosaka novada lauku teritorijas – dabiskos un augšņu apstākļus, kas savukārt ietekmē lauksaimniecības attīstību. No lauksaimniecības nozarēm pagastā labi attīstīta augkopības un lopkopības nozare. Uzņēmējdarbības attīstību veicina gan labā transporta infrastruktūra, gan elektroenerģijas izmantošanas iespējas, pateicoties tuvumā esošajam Pļaviņu HES. Lielākie uzņēmumi Aizkraukles novadā pēc apgrozījuma pēdējos gados bija AS “Virši-A”, SIA “Jeld-Wen Latvija”, SIA “JS Products” un SIA “Avēnija VP”.

Aizkraukles novada sociāli ekonomiskie rādītāji

Rādītājs	2010. gads	2016. gads	
Pilsētvides attīstības indekss*	38,79 (10)**	35,66 (14)**	
Teritorijas attīstības līmeņa indekss	0,31 (23)***	0,07 (31)***	
Iedzīvotāju skaits gada sākumā	10 043	9002	
Iedzīvotāju īpatsvars darbaspējas vecumā kopējā iedzīvotāju skaitā (%)	68,32	64,00	
Bezdarba līmenis (%)	15,30	7,10	
Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars kopējo bezdarbnieku skaitā (%)	34,74	20,41 (2015.gads)	
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības	471	609	
Reģistrēto jauno uzņēmumu skaits (LURSOFT dati)	30	23	
Pašvaldības budžeta izdevumi uz 1 iedzīvotāju, eiro	1100	1041	
Pašvaldības budžeta kopējie ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju, eiro	1365	1020	

Avots: RAIM dati, ja nav norādīts cits avots; * autoru izveidots aprēķins izvērtējuma ietvaros; ** rangs starp reģionālas nozīmes attīstības centriem; *** rangs starp visiem novadiem.

Ap Aizkraukles novadu atrodas Jaunjelgavas, Kokneses, Skrīveru un Ogres novadi. Netālu atrodas Jēkabpils ar ievērojami lielāku iedzīvotāju skaitu nekā Aizkrauklē. Apkārt esošajos novados iedzīvotāju skaits samazinājies par 6-8%, bet Aizkraukles novadā nedaudz straujāk (-10%). No apkārt esošajiem novadiem demogrāfiskā slodze visbūtiskāk palielinājusies Ogres novadā (-4,32%), pārējos novados demogrāfiskā slodzes palielināšanās ir nedaudz mazāka (no 0,98% līdz 1,54%).

Lai gan, ņemot vērā CSP/PMLP datus, bezdarba līmenis visos minētajos novados, t.sk. Aizkraukles novadā, ir samazinājies vienmērīgi un bija 3,9% līdz 7,1% robežās, tomēr ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars būtiski atšķiras starp novadiem - Aizkraukles, Skrīveru un Jaunjelgavas novados saglabājies augstā līmenī uz 2015. gadu (attieciņi 20, 23 un 25% kopējo bezdarbnieku skaitā), neraugoties uz straujo kritumu kopš 2010.gada. Ogres novadā tas nokritis līdz 10% (no 30%) un Kokneses novadā – 14,5% (no 36%).

Neraugoties uz iedzīvotāju skaita samazināšanos un demogrāfijas slodzes palielināšanos (samazinās pieejamais darbaspēks), uzņēmumu skaits ir palielinājies visos novados (Ogres novadā par 743, Aizkraukles – 138, Jaunjelgavas – 64, Kokneses – 89 un Skrīveru – 77).

Novadu pašvaldību ieņēmumi un izdevumi uz 1 iedzīvotāju visā pārskata periodā ir ļoti svārstīgi. Aizkraukles novads, neraugoties uz to, ka tā ir otra lielākā pašvaldība apkārtnē, budžetā kopumā ieņem mazāk nekā Kokneses novads vai Skrīveru novads, izdevumiem pārskata periodā regulāri pārsniedzot izdevumus uz 1 iedzīvotāju. Turklāt laika periodā no 2010. līdz 2016.gadam visām novadu pašvaldībām saskaņā ar RAIM pieejamo informāciju budžeta izdevumi regulāri (ar reti izņēmumiem) pārsniedz ieņēmumus. Problēmas ar ieņēmumiem pašvaldības budžetā ir atzītas arī Aizkraukles novada

investīciju plāna 2008.-2013.gadam izvērtējumā¹, proti, ka neraugoties uz visu plānoto investīciju projektu īstenošanu, valsts ekonomiskā krīze nav ļāvusi pieaugt ieņēmumiem pašvaldības budžetā.

ES fondu ieguldījumu apjoms pilsētvides jomā Aizkrauklē un novadā ir viens no augstākajiem starp reģionālas nozīmes attīstības centriem ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas periodā. Vienlaikus jāsecina, ka, lai gan pilsētvides kvalitāte un pieejamība ir ievērojami uzlabojusās, tomēr ieguldījumi nav spējuši ietekmēt novada straujāku attīstību, gluži pretēji – gan TAI, gan arī pilsētvides indekss, vērtējot pēc rangiem, gan novada sociāli - ekonomiskā situācija kopumā ir pasliktinājusies. ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas periodā Aizkraukles novadā pilsētvidē un ar to saistos projektos kopumā ieguldīti 26,38 milj. eiro, t.sk. arī ārpus 3DP projektos, kas lielākoties īstenoti publiskās infrastruktūras dažādu pakalpojumu (sociālo, izglītības un komunālo) sniegšanai, atjaunojot esošo infrastruktūru vai izbūvējot jaunu. Īstenojot šos projektus, pilsētā un novadā ir uzlabojusies teritorijas kopējā pievilcība.

Sākotnējā analīze liecina, ka, lai gan novadā ir vērojama uzņēmējdarbības attīstība, tā ir nepietiekama un to būtiski ierobežo sarūkošais iedzīvotāju skaits darbaspējas vecumā, un ieguldījumi pilsētvides uzlabošanā būtiski neietekmē šīs problēmas risināšanu.

Aizkraukles novada attīstības plānošanas dokumentu analīze

Izvērtējuma veikšanas brīdī vairs nebija publiski pieejami Aizkraukles novada attīstības plānošanas dokumenti, kas attiektos uz iepriekšējo plānošanas periodu, līdz ar to, pieņemot, ka pašvaldība būtiski neveic izmaiņas stratēģisko mērķu noteikšanā, koncentrēti aplūkota pašvaldības ilgtspējīgas stratēģija par periodu 2014.-2020.gadam.²

Stratēģiskie mērķi:

- 1) attīstīts darba tirgus, pieprasījumam atbilstošs un kvalificēts darbaspēks;
- 2) attīstīta uzņēmējdarbība ar augstu pievienoto vērtību;
- 3) nodrošināta iedzīvotājiem pieejama, kvalitatīva un ekoloģiski tīra dzīves vide.

Minētajā stratēģijā noteiktie mērķi nav izvērsti un skaidroti, arī Aizkraukles novada pašvaldības investīciju plāns 2014.-2020.gadam faktiski vērsts uz trešā stratēģiskā mērķa sasniegšanu (aktualizēts 2019.gada janvārī), bet tikai daļēji uz otro mērķi un galveno novada ekonomiskās un sociālās attīstības šķērslī.

Īstenotie ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas perioda un plānotie pilsētvides projekti ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā galvenokārt ir vērsti uz stratēģijas trešā mērķa sasniegšanu – nodrošināt iedzīvotājiem pieejamu un kvalitatīvu dzīves vidi.

ES fondu ieguldījumi pilsētvidē 3.6. prioritātē

Pilsētvides 3.6.1.1. aktivitātes “Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai” ietvaros **Aizkraukles novadā ir īstenoti četri projekti** (katra projekta aprakstu skat. zemāk).

3.6. prioritātē visu projektu kopējās izmaksas sasniedz 9,93 milj. eiro (no tiem ERAF 9,09 milj. eiro). Aizkraukles novadā projektu priekšatlase to iesniegšanai 3.6. prioritātē netika rīkota, jo citi

¹ Aizkraukles novada integrētās attīstības programma 2013.-2020.gadam. Attīstības stratēģiskā daļa. Pieejams šeit http://aizkraukle.lv/wp-content/uploads/2018/01/ap_2_dala.pdf

² Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2020.gadam (2014). <http://aizkraukle.lv/lv/pasvaldiba/attistibas-planosanas-dokumenti/attistibas-strategija/>

pilsētvides attīstības projekti tika realizēti citās ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas perioda atbalsta prioritātēs. Aptaujā pašvaldība par būtiskākajiem faktoriem, kas noteica projektu izvēli, norādīja:

- 1) veicināt dzīves kvalitātes uzlabošanu pilsētā;
- 2) pilnveidot reģiona iedzīvotājiem sniedzamo pakalpojumu kvalitāti un apjomu;
- 3) paaugstināt izmaksu efektivitāti pilsētas infrastruktūras uzturēšanai.

3DP/3.6.1.1.0/09/IPIA/VRAA/020

Aizkraukles kultūras un izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība, energoefektivitātes paaugstināšana

(uzsākts 2009. gadā, pabeigts 2011. gadā, īstenots 24 mēnešos)

Aizkraukles pilsētas kultūras nams pēc projekta īstenošanas, 2011.gads.³

Mērķis	Aizkraukles kā reģionālās nozīmes attīstības centra pilsētvides sakārtošana un tālāka attīstīšana, izglītības, kultūras pakalpojumu un pieejamības uzlabošana Aizkraukles pilsētā, nodrošinot mūsdienu prasībām atbilstošu kultūras un izglītības infrastruktūru, veicinot jaunu, kvalitatīvu izglītības, kultūras un informācijas pakalpojumu pieejamību pilsētas, novada, Aizkraukles rajona, reģiona un valsts mērogā.
Sasniegtais	Renovēta novada ģimnāzija un 1. vidusskola (t.sk. renovētas apkures un ventilācijas sistēmas, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas), abās ēkās paaugstināta energoefektivitāte, izbūvēti gājēju celiņi, labiekārtota un apzaļumota teritorija, rekonstruēts kultūras nams .

³ attēls no Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļa vietnes (<https://www.aizkraukle.lv/lv/kultura/aizkraukles-novada-kulturas-nams/>)

Kopējās izmaksas	3,17 milj. eiro (no tiem ERAF – 2,82 milj. eiro)
Izmaiņu rādītāji	Laikā no 2010. līdz 2016. gadam apmeklētāju (vai lietotāju) skaits rekonstruētajā kultūras namā paaugstinājies par 15 480.

3DP/3.6.1.1.0/08/IPIA/VRAA/019

Aizkraukles pilsētas bibliotēkas – informācijas centra rekonstrukcija, energoefektivitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana, veicot ielu rekonstrukciju

(uzsākts 2009. gadā, pabeigts 2012. gadā, īstenots 44 mēnešos)

Aizkraukles pilsētas bibliotēka⁴

Mērķis	Sakārtot nozīmīgu objektu Aizkraukles novadā un uzlabot tā pieejamību, paaugstināt izmantošanas efektivitāti, radot kvalitatīvu informācijas pakalpojumu sniegšanas vietu novada, Aizkraukles rajona un reģiona kultūras dzīves bagātināšanai un mūžizglītības nodrošināšanai, sabiedrības integrācijai un informacionālo pakalpojumu pieejamībai - nodrošinot bibliotēkas ēkas ekspluatāciju atbilstoši bibliotēkas funkcionālajām prasībām, veicot energoefektivitātes pasākumus, optimizējot izmaksu efektivitāti un uzlabojot pieejamību bibliotēkai, nodrošinot noteiktiem kvalitātes standartiem bibliotēkai pieguļošu ielu tehnisko stāvokli, uzlabojot satiksmes organizāciju un paaugstinot kustības drošību.
Sasniegtais	Renovētas un paplašinātas pilsētas bibliotēkas telpas 820 m ² platībā, nosiltinātas ēkas ār sienas un jumts, uzlabots Bērzu ielas un Lāčplēša ielas segums 2,158 km garumā, atjaunotas lietuss ūdens kanalizācijas sistēmas, kā arī atjaunots ielu apgaismojums.

⁴ Attēls no Aizkraukles bibliotēkas tīmekļa vietnes (<http://biblioteka.aizkraukle.lv/informacija/par-biblioteku/>)

Kopējās izmaksas	1,55 milj. eiro (no tiem ERAF – 1,39 milj. eiro)
------------------	--

3DP/3.6.1.1.0/10/IPIA/VRAA/010

Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošo teritoriju infrastruktūras sakārtošana
(uzsākts 2010. gadā, pabeigts 2013. gadā, īstenots 37 mēnešos)

Bēzu ielas un Jaunceltnes ielas krustojums pēc rekonstrukcijas, 2012.gads.⁵

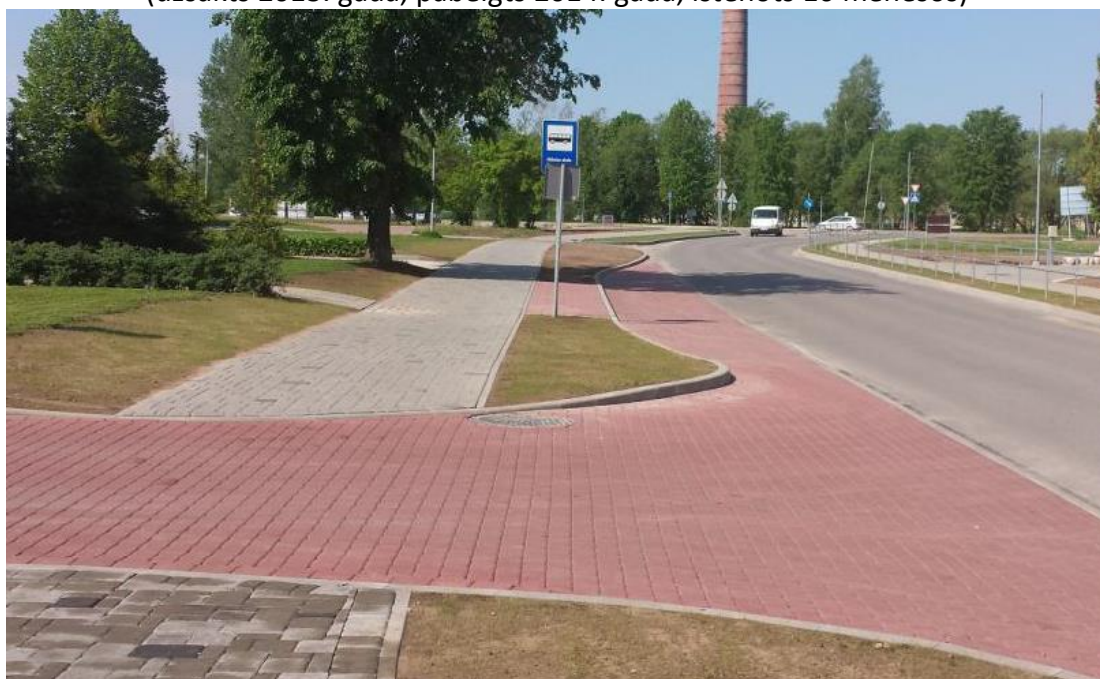
Mērķis	Veicot pieejamības un pievilcības veicinošus pasākumus, kas vērti uz vides un satiksmes infrastruktūras attīstību un izveidi, nodrošināt Aizkraukles pilsētas kā reģionāla attīstības centra izaugsmi, un konkurētspēju.
Sasniegtais	Rekonstruēta Jaunceltnes iela – 3 846 m ² platībā, izbūvēta Maurēnu iela 13 000 m ² platībā, atjaunoti vai no jauna ierīkoti kvartālu iekšpagalmi, brauktuves, ietves un autostāvvietas, labiekārtota teritorija pārpurvotajā mežaparka zonā. Nodrošināta pieejamība līdz šim neapbūvētam teritorijām, kurās perspektīvā var veidoties jaunas publisko pakalpojumu un uzņēmējdarbības vietas. Sakārtota un optimizēta gājēju un transporta plūsma starp diviem Aizkraukles mikrorajoniem, kuros ir dažādas mācību iestādes un notiek intensīva iedzīvotāju pārvietošanas
Kopējās izmaksas	4,23 milj. eiro (no tiem ERAF – 3,95 milj. eiro)

⁵ Attēls no Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļa vietnes
(<http://www.aizkraukle.lv/lv/pasvaldiba/projekti/2007-2013/bibliotekas-rekonstrukcija/>)

3DP/3.6.1.1.0/13/IPIA/VRAA/002

Spīdolas ielas rekonstrukcija

(uzsākts 2013. gadā, pabeigts 2014. gadā, īstenots 16 mēnešos)

Spīdolas iela pēc projekta īstenošanas, 2014.gads.⁶

Mērķis	Spīdolas ielas rekonstrukcija, sekmējot uzņēmējdarbības attīstību, darba vietu un sabiedrisko pakalpojumu pieejamību un sasniedzamību, pilsētvides pievilcības un dzīves kvalitātes celšanos.
Sasniegtais	Rekonstruēta Spīdolas iela 0,81 km garumā, atjaunotas nobrauktuves un ietves, izbūvēta lietuss ūdens kanalizācija, kā arī izbūvēti automašīnu stāvlaukumi.
Kopējās izmaksas	0,96 milj. eiro (no tiem ERAF – 0,91 milj. eiro)

Aizkraukles novada pašvaldība norādījusi, ka projekti palīdzējuši risināt uzņēmējdarbības attīstības vajadzības, kā arī vides attīstības, dzīves kvalitātes un labklājības līmeņa uzlabošanas un sabiedrisko pakalpojumu pieejamības veicināšanu.

Pašvaldība aptaujas anketā arī norādījusi, ka “Aizkraukles bibliotēkas projekta rezultātā ir uzlabota pieejamība bibliotēkai, nodrošinot noteiktiem kvalitātes standartiem pieguļošu ielu tehnisko stāvokli. Aizkraukles kultūras un izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība ir veicinājusi ēku energoefektivitātes paaugstināšanos, nodrošinot labus mācību un darba apstākļus, savukārt, veicot pašvaldībai nozīmīgu ielu rekonstrukciju, ir uzlabota satiksmes organizācija un paaugstināta kustības drošība”⁷.

⁶ Attēls no Aizkraukles novada pašvaldības tīmekļa vietnes (<http://www.aizkraukle.lv/lv/pasvaldiba/projekti/2007-2013/2013-spidolas-iela/>)

⁷ 2018.gada vasarā veiktās aptaujas rezultāti Aizkraukles novadā par ieguldījumiem pilsētvides projektos.

Starp projektu realizācijas kavējošiem faktoriem tika minēts cenu kāpums būvniecībā, kā arī atsevišķu projektu pārklāšanās (bibliotēkas projekts ar ūdenssaimniecības projektu), kā rezultātā tika lauzts līgums ar būvnieku. Kā galvenie veicinošie faktori, kas ietekmēja projekta realizāciju, tika minēti:

- 1) iedzīvotāju atbalsts;
- 2) laba sadarbība ar uzraudzības iestādēm.

Pašvaldība arī norādījusi, ka projekta rezultātu uzturēšanu visos realizētajos projektos nodrošina pati.

Papildinātība ar citiem ES fondu 2007.-2013.gada plānošanas perioda projektiem

Pavisam Aizkraukles novadā ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas periodā **3DP ietvaros īstenoti 36 projekti 20,73 milj. eiro** apmērā, no tiem **ES fondu finansējums 15,98 milj. eiro**.

No augstāk minētajiem ieguldījumiem papildinātību ar ieguldījumiem pilsētvidē veido 8 projekti ar kopējo finansējumu 9,54 milj. eiro (*skatīt zemāk*):

Projekta nosaukums	ES fondi, milj. eiro	Kopā, milj. eiro
Aizkraukles arodvidusskolas dienesta viesnīcas renovācijas II kārtā	0,04	0,04
Aizkraukles novada domes pirmsskolas izglītības iestāžu renovācija, energoefektivitātes paaugstināšana	0,68	0,78
Aizkraukles ūdenssaimniecības attīstības II kārtā	2,01	2,36
Divu neatkarīgu centralizētās siltumtrases loku savienošana Aizkraukles pilsētā	0,17	0,42
Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Aizkraukles novada ģimnāzijā un Aizkraukles vakara (maiņu) vidusskolā	0,21	0,25
Satiksmes drošības uzlabojumi Sprīdīša ielā Aizkrauklē	0,11	0,17
SIA „Aizkraukles slimnīca” infrastruktūras uzlabošana, paaugstinot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti	0,43	0,51
Kopā	6,15	9,54

Avots: ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēma 2007.-2013.

Kopumā lielākie ieguldījumi veikti komunālās saimniecības projektā “*Katlu mājas izveide SIA “SECES KOKS” teritorijā*” (kopējais finansējums 5,01 milj. eiro, no kuriem KF finansējums 2,50 milj. eiro), kā arī divos policentriskās attīstības jomas projektos “*Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošo teritoriju infrastruktūras sakārtošana*” (kopējais finansējums 4,23 milj. eiro, no kuriem ERAF finansējums 3,95 milj. eiro) un “*Aizkraukles kultūras un izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība, energoefektivitātes paaugstināšana*” (kopējais finansējums 3,17 milj. eiro, no kuriem ERAF finansējums 2,82 milj. eiro).

Projektos, kas tiešā veidā saistāmi ar pilsētvidi, Aizkraukles novadā visvairāk ES fondu finansējums ieguldīts inženierinfrastruktūrā (4,68 milj. eiro), bet vismazāk ielas u.c. satiksmes infrastruktūras jomā (110 tūkst. eiro). Salīdzinot starp visiem veiktajiem ES fondu ieguldījumiem Aizkraukles novadā, jāsecina, ka vairāk ir ieguldīts tieši **policentriskās attīstības jomā** – 3.6.1.1. aktivitātes ietvaros īstenoti četri projekti par ERAF finansējumu 9,09 milj. eiro apmērā.

Aizkraukles novads	ES fondi, milj. eiro	Kopā, milj. eiro	Projektu skaits
kopā	6,15	9,54	8
ielas u.c. satiksmes (transporta) infrastruktūra	0,11	0,17	1
inženierinfrastruktūra	4,68	7,79	3

izglītības infrastruktūra	0,93	1,08	3
veselības aprūpes infrastruktūra	0,43	0,51	1

Avots: ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēma 2007-2013.

Pašvaldība kā īpaši nozīmīgus projektus, kas papildina realizētos pilsētvides aktivitātes projektus, ir izcēlusi piecus:

1. *“Aizkraukles novada domes pirmsskolas izglītības iestāžu renovācija, energoefektivitātes paaugstināšana”* (3DP/3.1.4.3.0/09/IPIA/VRAA/001, no 2009. līdz 2011. gadam). Rezultātā – veikti telpu un inženierkomunikāciju renovācijas darbi un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi trīs pirmsskolas izglītības iestādēs (“Auseklītis”, “Saulīte” un “Zilīte”).
2. *“Aizkraukles ūdenssaimniecības attīstība II kārtā”* (3DP/3.5.1.1.0/08/IPIA/VIDM/013, no 2008. līdz 2012. gadam). Rezultātā – veikts liels apjoms dažādu darbu ūdenssaimniecībā, tostarp ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija 4,35 km garumā, Aizkraukles ciema pieslēgšana Aizkraukles pilsētas ūdensapgādes sistēmai, izbūvējot ūdensvadu 1,60 km garumā, kanalizācijas tīklu sakārtošana, izbūvējot jaunu kanalizācijas kolektoru Jaunceltnes ielā 1,69 km garumā, saimnieciskās kanalizācijas rekonstrukcija, Aizkraukles ciema kanalizācijas sistēmas pieslēgšana pilsētas kanalizācijas sistēmai un ciema kanalizācijas sistēmas paplašināšana 20 māju pieslēgšanai, kā arī citi darbi.
3. *“Satiksmes drošības uzlabojumi Sprīdīša ielā Aizkrauklē”* (3DP/3.2.1.3.1/08/APIA/SM/096, 2009. gads). Rezultātā – veikta Sprīdīša ielas paplašināšana, izbūvēta gājēju ietve posmā no Lāčplēša iela līdz pirmsskolas izglītības iestādei “Auseklītis”, pārbūvētas lietas, ūdensvada un kanalizācijas komunikācijas, uzstādīts arī ielu apgaismojums.
4. *““Aizkraukles slimnīca” infrastruktūras uzlabošana, paaugstinot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti”* (3DP/3.1.5.3.1/10/IPIA/VEC/023, no 2010. līdz 2012. gadam). Rezultātā – veikta ķirurģijas un terapijas ēku rekonstrukcija, poliklīnikas ēkas fasāžu siltināšana un ieejas mezgla rekonstrukcija.
5. *“Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Aizkraukles novada ģimnāzijā un Aizkraukles vakara (maiņu) vidusskolā”* (3DP/3.1.3.1.0/08/IPIA/VIAA/034, no 2009. līdz 2011. gadam). Rezultātā – veiktas telpu renovācijas Aizkraukles novada ģimnāzijā un Aizkraukles vakara (maiņu) vidusskolā, kā arī iegādātas un uzstādītas iekārtas, piederumi, aprīkojums un tehnoloģiju prioritāro izglītības programmu īstenošanai.

Vienlaikus pašvaldība izcēlusi arī vairākus vietējo uzņēmēju realizētos projektus, kas ir savstarpēji papildinoši 3.6.1.1. aktivitātes projektam “Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošo teritoriju infrastruktūras sakārtošana” – KS Latraps projekts *“Graudu pirmapstrādes kompleksa izveide Aizkrauklē”*, SIA “Mikas M” projekts *“Ražošanas ceha un noliktavas rekonstrukcija”*, kā arī SIA AKZ projekts *“Baļļu glabāšanas laukuma izveide un baļļu šķirošanas līnijas izveide”*. Šo projektu ietvaros ir izveidotas 70 jaunas darba vietas, kā arī piesaistītas privātās investīcijas 8 milj. eiro apmērā.

Papildinātība ar ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda projektiem

Aizkraukles novada pašvaldības realizēto 3.6. prioritātes projektu “Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošo teritoriju infrastruktūras sakārtošana” līdz 2019. gada 1. decembrim (noslēgts līgums) papildina šāds ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda pilsētvides projekts 5.6.2. SAM ietvaros:

“Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām” (5.6.2.0/16/I/016, plānotais īstenošanas termiņš – 04.06.2020). Plānots: pārbūvēt Jaunceltnes ielu 1,7 km garumā un

Gaismas ielu 1,1 km garumā, izbūvēt gājēju ietvi un veloceliņu, sakārtot lietus kanalizāciju un atjaunot apgaismojumu, piesaistīt 4,5 milj. eiro privātās investīcijas, izveidot 27 jaunas darba vietas, kā arī atjaunotas degradētās teritorijas 2,5 ha platībā. Projekta kopējais finansējums ir 4,39 milj. eiro, t.sk. ERAF finansējums 3,10 milj. eiro.

ES fondu ieguldījumus papildinošie projekti Aizkrauklē un Aizkraukles novadā

Papildus ES fondu projektiem Aizkraukles novadā ir realizēti vairāki projekti, kuri finansēti no citiem fondiem periodā no 2008.-2017.gadam un kuri cieši saistāmi pakalpojumu nozares kontekstā (*skatīt zemāk*).

Fonda nosaukums	Projektu skaits	Kopējais finansējums (milj. eiro)
ELFLA	5	0,10
KPFI	2	0,14
Kopā	7	0,25

Avots: VARAM sniegtā informācija.

Visvairāk projekti īstenoti ELFLA ietvaros – tika labiekārtotas vairākas Aizkraukles novada teritorijas, ierīkoti bērnu laukumi un sakārtotas atpūtas vietas, veikta Aizkraukles pagasta Liepas ielas rekonstrukcija, kā arī citas aktivitātes. KPFI viena projekta ietvaros veikti siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumi mazumtirdzniecības ēkā, bet otra projekta ietvaros Aizkraukles novada pašvaldība iegādājusies elektromobili. Tomēr īstenotie KPFI projekti tikai daļēji uzskatāmi par pilsētvides ieguldījumus papildinošiem projektiem, jo, kaut arī tie sniedzniecīgu ieguldījumu kopējās pilsētvides kvalitātes uzlabošanā, to ietvaros radītajiem rezultātiem nav tiešas ietekmes uz pilsētvides pievilcības paaugstināšanu.

Galvenie savstarpēji papildinošo projektu rezultāti ar ietekmi uz sociālo, ekonomisko un rekreācijas jomu⁸

Redzamākie un būtiskākie pilsētvides objekti:

1. Rekonstruēti ūdensapgādes tīkli 5,15 km garumā, izbūvēti jauni ūdensvadi 1,60 km garumā, kā arī izbūvēts jauns kanalizācijas kolektors Jaunceltnes ielā 1,69 km garumā.
2. Rekonstruētas ielas 3 km garumā, vairākas ielas ir pārbūvētas (vai izbūvētas no jauna) 20 000 m² platībā, veikta ielu apgaismojuma izbūve, komunikāciju infrastruktūras pārbūve, kā arī vairāku gājēju ietvju, veloceliņu un autostāvvietu izbūve.
3. Renovētas divas izglītības iestādes (kopējā jumta un ārsienu siltināšana novada ģimnāzijā – 2 634 m², bet 1.vidusskolā – 2 657 m² platībā), rekonstruēts kultūras nams (kopējā jumta un ārsienu siltināšana 3 000 m² platībā), kā arī atjaunotas un paplašinātas Aizkraukles pilsētas bibliotēkas telpas 820 m² platībā.
4. Kvartālu iekšpagalmu brauktuviņu, ietvju, nobrauktuviņu un autostāvvietu, labiekārtojuma elementu atjaunošana un ierīkošana, kā arī Sprīdīša ielas posma rekonstrukcija – kopumā 90 340 m² platībā. Teritoriju labiekārtošana vairāk kā 14 000 m² platībā.

⁸ Projektu rezultāti iegūti no realizēto projektu atskaitēm un pašvaldību aizpildītajām anketām.

Projektu realizācija palīdzējusi pašvaldībai paaugstināt izmaksu efektivitāti pilsētas infrastruktūras uzturēšanai. Arī vietējo uzņēmēju realizētie projekti (tie, kuri papildina 3.6.1.1. aktivitātes projektus) ir veicinājuši uzņēmējdarbības attīstību, jo to ietvaros tika izveidotas 70 jaunas darba vietas, kā arī piesaistītas privātās investīcijas 8 milj. eiro apmērā. Līdz ar to projektiem kopumā bijusi lielākoties pozitīva sociāli-ekonomiskā ietekme uz novada attīstību.

Skolēnu skaita pieaugums	Siltumenerģijas ekonomija	Medicīnas pakalpojumi
↑	↑	↑
<i>Izglītības iestādēs pieaudzis skolēnu skaits – 2014.gadā par 11,5%, 2015.gadā par 9,92%, bet 2016.gadā par 8,86%</i>	<i>Pirmsskolas izglītības iestādēs siltumenerģijas ekonomija pieaugusi par 30%, bet kultūras namā – par 41% (no 2009. līdz 2017.gadam)</i>	<i>“Aizkraukles slimnīcas” pakalpojumu skaits kopš projekta realizācijas pieaudzis par 25%, bet apkalpoto pacientu skaits pieaudzis par 30% (no 2012. līdz 2017.gadam)</i>